

EL LLIBRE DEL DIA

Anna Ballbona: “He volgut naturalitzar la perifèria”

LIBERT TEIXIDO

MAGÍ CAMPS

Barcelona

La Mila, una noia que té un do, creix en un poble on abans tot eren camps, recorda son pare, però que ara està delimitat pel cementiri, el polígon i l'autopista. La Mila és la protagonista de *No soc aquí*, la nova novel·la d'Anna Ballbona (Montmeló, 1980), reconeguda amb el premi Llibres Anagrama. Finalment desconfinat, el títol arriba a les llibreries per reivindicar, l'autora en diu “naturalitzar”, la perifèria, aquestes poblacions de l'entorn urbà, com moltes del seu Vallès natal, que han quedat atrapades entre vies fèrries, polígons industrials i autopistes.

La Mila afirma que no podrà ser mai neorural perquè ella ja és rural de naixement. La seva infantesa es mou entre la pila de llana de quan xollen les ovelles, i les ferums tòxiques de les indústries. La narració és plena d'històries i anècdotes, tractades amb molt d'humor i ironia, per reflexionar, sense que es noti gaire, sobre el sentit de la maternitat. “No m'agrada el tremen-

ANNA BALLBONA**‘NO SOC AQUÍ’**LLIBRES ANAGRAMA / ANAGRAMA
TRAD. CAST.: CONCHA CARDEÑOSOLLEGIU EL REPORTATGE COMPLET SOBRE
EL LLIBRE D'ANNA BALLBONA AL WEB
www.lavanguardia.com/encatala

disme”. Com la Mila de *Solitud*, aquesta Mila també viu en un món que li és feréstec i que la configura com a persona.

“La novel·la és la història d'una dona nascuda a finals dels setanta –explica Ballbona– a qui un fet concret, un embaràs amb un punt d'incertesa, li fa ressonar una estranyesa que ve de lluny. És una estranyesa existencial cap als orígens. Comença a filar records i episodis d'infància i adolescència per intentar conjurar aquesta estranyesa de l'embaràs i del fet de sentir-se estrangera en el món on ha nascut”. La Mila diu a la novel·la que escriu la seva llibreta “per posar ordre a la vida”. “L'embaràs és la palanca que fa que comenci a

pensar què ha heretat i, de tot això, què donarà i què deixarà de donar”, puntualitza l'autora.

El lector recorre la vida d'aquesta noia fins que va a la universitat, la primera de la família que fa un “eixamplament de parets i fronteres”, i fa fins i tot un Erasmus a París. Coneixerà nois, com el Jonás, i acabarà vivint amb el Simó, amb qui es planteja la maternitat. Té una debilitat pels noms bíblics, li diu una amiga.

La Mila va sentir l'impuls de fugir d'aquesta perifèria, però ara s'adona que “pertany a aquell món, a aquelles repeticions, a aquelles maneres de fer i de dir; i que tampoc cal que hi renunciï ni que senti la vergonya que sentia quan era petita”, diu l'autora. Tot això és el que rumia la Mila pensant en la Bruna, la filla que ha de venir.

Ballbona reivindica la perifèria: “S'hi aboquen tot de clixés culturals i, en canvi, és variada i poc etiquetable. De vegades només es parla de delinqüència o es tracta amb condescendència. És un lloc amb particularitats, amb un món de pagès que se'n va, però on encara se sent aquest grinyol, i està envoltada d'un urbanisme ferotge, tant de ciment com mental”.

La feina lingüística és memorable. Ballbona retrata els personatges amb un llenguatge propi, expressions en recessió, com que a l'àvia, quan es desmaia, “se li fa fosc”; o el vocabulari del pare, que ha catalanitzat el *gilipollas* en un meravellós *filipolles*...

L'autora fixa la història en un espai que no vol identificar i considera que aquesta aproximació a la perifèria és més concreta que en la seva novel·la anterior, *Joyce i les gallines*. “En aquest lloc hi passa tot, la por i les alegries. No és un lloc al darrere de tot i amagat, i l'he volgut mostrar amb normalitat; normalitzar-lo en la lletjor que té”. De fet, les “ferums tòxiques” del principi s'acaben convertint en “flaires tòxiques”.